

چرا زندان؟

خستاری کوتاه در حقوق کیفری جمهوری اسلامی ایران

نویسنده: گروه شکر:

سیدحسین رضا جوادی هروی نینی

سرشناسه	جوادی هرسینی، سید حسین رضا، ۱۳۵۰
عنوان و نام پدیدآور	زندان چرا؟ : جستاری کوتاه در حقوق کیفری جمهوری اسلامی ایران نویسنده و پژوهشگر سیدحسین رضا جوادی هرسینی.
مشخصات نشر	تهران سبب صادق(ع) ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	۲۱۲ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۱۳۸-۰۳-۱
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
موضوع	زندان (فقه)
موضوع	Prisons (Islamic law) *
موضوع	زندان — ایران
موضوع	Prisons -Iran
موضوع	مجازات (فقه) — ایران
موضوع	Punishment (Islamic law) -- Iran
موضوع	مجازات زندان — ایران
موضوع	Prison sentences -- Iran
رده بندی کنگره	BP۱۹۵/۶/ج۹/۸ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	۲۹۷/۳۷۵
ساره کتابشناسی ملی	۵۵۷۸۵۵۲

Email: sibesadeh@ma.com

نشانی: تهران، میدان رسالت، خیابان شهید مفتح، بین ایستگاه مترو فدک و جنبازان، روبروی بانک ملی، خیابان شهید میر غضنفری (۱۳۲) پلاک ۱۰ زنگ اول اتن: ۲۰ ۷۷۲۵-۱۵-۳۴۵۱۵-۷۷۰۲۱-۰۲۱ همراه ۰۹۱۲۱۰۵۳۹۸۷

چرا زندان؟

نویسنده: سید حسین رضا جوادی هرسینی

ویرایش: سید ابوالفضل الهمامی

طراح صفحه: سودابه بیات

طراح جلد: هوشمند طاهری

شمارگان: ۱۰۰

نوبت چاپ: اول

سال نشر: ۱۳۹۸

قیمت: ۲۸۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۳۸-۰۳-۱

کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به انتشارات سبب صادق(ع) است.

فهرست

۱۱	پیشگفتار
۱۹	سپاسگزاری
۲۱	فصل اول
۲۱	بخش اول: کلیات
۲۳	حبس از نظر لغوی و اصطلاحی
۲۷	واژه‌های مترادف حبس در قرآن
۲۷	الفاظ دیگری که در قرآن به معنای حبس آمده
۲۸	واژه‌ی سجن در قرآن
۲۹	سجن به‌عنوان کیفر و عقوبت در قرآن
۳۰	حبس اصطلاحی
۳۱	زندان در ادبیات فقهی و حقوقی
۳۳	نتیجه‌ی بحث
۳۴	مجازات لغوی
۳۴	آیا زندان مجازات است؟
۳۵	نظریه‌ی تفکیک در ماهیت حبس و نظر حضرت امام خمینی
۳۷	قانون جدید مجازات جمهوری اسلامی ایران
۳۸	مجازات اصطلاحی
۳۸	حبس به‌عنوان مجازات محکوم در قانون
۳۸	تعریف مجازات
۳۹	ملاک طبقه‌بندی مجازات‌ها و موقعیت قانون جدید مجازات اسلامی
۴۰	تعریف مجازات‌های اصلی
۴۰	مجازات‌های تکمیلی رویکردهای نوین قانونگذار
۴۲	مجازات حبس و ناکارآمدی آن
۴۴	منافات با اصل شخصی بودن مجازات‌ها
۴۴	مجازات‌های جایگزین حبس
۴۶	اهداف و مبانی مجازات

۴۷	دور کردن افراد از جامعه
۴۹	ماهیت کیفری حبس (سلب و محدودیت آزادی)
۵۱	حد و تعزیر
۵۱	اقوال اهل لغت در معانی حد و تعزیر
۵۷	نتیجه‌ی بحث
۵۷	حد و تعزیر اصطلاحی
۵۷	حد و تعزیر در فقه امامیه
۶۰	معانی حد
۶۰	حد و تعزیر در قانون
۶۱	قانون جدید
۶۱	مصالح تعزیر در فقه امامیه و حقوق جمهوری اسلامی ایران
۶۲	را الهی تعزیر با حبس در فقه امامیه و حقوق جمهوری اسلامی ایران
۶۶	اقوال مجتهدین در تعزیر
۶۸	مفهوم تعزیر در قانون
۶۹	قانون جدید
۶۹	تعزیر با حبس در فقه امامیه و حقوق جمهوری اسلامی ایران
۷۱	بخش دوم: تاریخچه
۷۳	تاریخ زندان در فقه اسلامی
۷۵	بیان چند روایت
۷۷	تاریخچه‌ی زندان از منظر حقوق ایران
۷۷	مبحث نخست: نگاهی اجمالی به کیفر حبس پیش از انقلاب
۸۰	مبحث دوم: کیفر حبس در قانون ۱۳۰۴
۸۱	حبس با اعمال شاقه
۸۱	حبس مجرد
۸۱	حبس تأدیبی، تکذیری و مجازات‌های محدود کننده‌ی آزادی
۸۲	مبحث سوم: کیفر حبس در قانون ۱۳۵۲
۸۳	مبحث چهارم: کیفر حبس پس از انقلاب ۵۷ تا کنون
۸۳	مبحث پنجم: قانون ۱۳۶۱ و کیفر حبس
۸۴	مبحث ششم: کیفر حبس
۸۵	مبحث هفتم: احیای دوباره‌ی کیفر حبس
۸۷	ساختار اداری و انتظامی زندان
۸۸	مفهوم زندان در آیین‌نامه‌ی سازمان زندان‌ها

۸۹	انواع زندان‌ها در ایران
۹۲	جایگاه بحث در اسلام و قواعد بین‌المللی
۹۳	مجازات حبس فرانسه
۹۵	فصل دوم
۹۷	بررسی جایگاه زندان (حبس) از منظر اسلامی
۹۷	اهداف حبس یا زندان
۹۹	بخش اول
۹۹	جایگاه و اهمیت زندان (حبس) از منظر اسلامی
۱۰۲	ادله فقهی مشروعیت (شرعی بودن) مجازات حبس
۱۰۳	نگاه قرن راجع به زندان در زمان پیامبران
۱۰۴	استدلال به آیه (۱۵) سوره نساء (حبس زن زنا دهنده)
۱۰۵	روایات وارده در خصوص آیه ۱۵
۱۰۷	تفسیر مفسران از آیه (۱۵) سوره نساء
۱۱۳	آرای فقیهان شیعه
۱۱۴	سنت
۱۱۶	اجماع
۱۱۶	دلیل عقلی
۱۱۷	آیا حبس کردن ابدی است یا مدت معینی دارد؟
۱۱۷	استدلال به کل ما حکم به العقل و حکم به شرع
۱۱۹	نفی زندان و مجازات
۱۱۹	جواب عقلی به نظرات نفی زندان و مجازات
۱۲۲	اقدامات تأمینی و تربیتی از نظر فقها
۱۲۱	مشروعیت «مدت نامعین» در اقدامات تأمینی
۱۲۷	جایگاه زندان در نظام حقوقی کشور ایران
۱۲۹	هزینه‌های اقتصادی زندان
۱۲۹	زندان و تکرار جرم
۱۳۱	انتقال سابقه و تجربه‌های مجرمانه
۱۳۳	بخش دوم
۱۳۳	مصادیق جرم انگاری مجازات حبس از منظر فقه امامیه
۱۳۵	حبس جهت ترک واجبات و ارتکاب محرمات
۱۳۵	روایات حبس مرتکب شونده‌ی محرمات الهی

۱۳۶	آرای فقیهان شیعه
۱۳۷	حبس ترک کننده‌ی واجبات
۱۳۸	آرای فقیهان شیعه
۱۳۹	حبس در سرقت
۱۴۰	مبحث اول
۱۴۰	شرایط سرقت موجب حد و مبنای شرعی آن
۱۴۴	مبحث دوم
۱۵۰	تکمیل بحث
۱۵۰	مبنای شرعی نظر مشهور فقها در خصوص شرایط موجب حد
۱۵۱	حبس سارقی که برای سومین بار مرتکب سرقت شده است
۱۵۲	روایات
۱۶۵	حبس دزد که دست و پای او قطع است
۱۶۵	روایت مورد بحث مطرح شده
۱۶۶	آرای فقیهان شیعه موافق حدس
۱۶۸	آرای فقیهان شیعه مخالف حدس
۱۷۱	حبس سارق جواهر
۱۷۱	روایات
۱۷۱	حبس دزد زیورآلات
۱۷۲	روایات
۱۷۳	حبس متهم به سرقت
۱۷۳	مبنای شرعی حرمت خمر و مسکرات
۱۷۵	حبس شارب خمر
۱۷۵	مبحث اول
۱۷۵	موارد مصرف خمر و مسکرات
۱۷۷	مبحث دوم حد مسکر و عذر قانونی
۱۷۸	حبس تکرار کننده‌ی شرابخواری
۱۷۸	حبس مشروب خوار در روز ماه مبارک رمضان
۱۷۹	آرای فقیهان شیعه
۱۷۹	حبس متهم به قتل
۱۸۱	آرای فقیهان شیعه
۱۸۵	نمره‌ی بحث
۱۸۶	حبس در جرم قتل

۱۸۹.....	حبس قاتل در قتل.....
۱۹۰.....	آرای فقهای شیعه.....
۱۹۰.....	حبس مباشر در قتل(حبس معاون در قتل).....
۱۹۷.....	حبس امر(دستور دهنده) در قتل.....
۱۹۹.....	حبس فراری دهنده‌ی قاتل از قصاص.....
۲۰۰.....	موضوع تأدیب قاتل فراری.....
۲۰۱.....	حبس قاتل فراری پس از اخذ دیه.....
۲۰۳.....	نتیجه گیر.....
۲۰۵.....	فهرست منابع.....

www.ketab.ir

پیشگزار

سال ۱۳۷۷ بود از آغاز دوران طلبگی ام مدت‌ها گذشته بود. مسلماً آنچه در حوزه‌ی علمیه به دست آورده بودم را در آستانه‌ی آزمون‌ها به اجراء گذاشته بودم با آنچه باید تجربه می‌کردم، متفاوت بود. به همین دلیل، وسیله‌ی ترجمه‌ی من، شدم در جایی نیاز به کار فرهنگی است، جزو اولین کسانی بودم که اعلام آمادگی می‌کردم. چون به خوبی می‌دانستم که هرچه بر تجربه‌ام افزوده شود، بهتر است، زیرا در آینده بیشتر می‌توانستم در رفع مسایل و مشکلات مردم به صورت واقعی کمک کنم. اکنون آن زمان فرا رسیده بود. زمانی که یکی از دوستانم پیشنهاد کار در زندان را داد، با گشاده رویی این پیشنهاد را استقبال کردم. زندانی که باید در آن به فعالیت تبلیغی می‌پرداختم، به زندان قصر تهران داشت که در یکی از خیابان‌های فرعی خیابان شریعتی قرار داشت. البته در حال حاضر آن زندان، به پارک مفرحی مبدل شده است. روز موعود فرا رسید و با توکل به خدای بزرگ عزیمت را ختم کردم و صبح زود از خانه خارج شدم و مسیر مورد نظر را پشت‌سر گذاشتم. به محدوده‌ی زندان قصر رسیدم. قبل از ورود به زندان احساسی ناشناخته داشتم و با خود فکر می‌کردم حالا با چگونه افرادی روبرو خواهیم شد؟ محیط زندان کاملاً برایم غریب بود. محیط خارجی زندان با دیوارهایی بلند و معماری خاص، با سایر بناهای همجوار متمایز بود. ساختمان و محوطه‌ی داخلی زندان با برجک‌های بلند نگهبانی با محیطی که ما در آن زندگی می‌کنیم از زمین تا آسمان تفاوت داشت. هیچ کس بدون اجازه نمی‌تواند

وارد زندان شده و کسی هم نمی‌تواند بدون دستور مقام قضایی از آن خارج شود. فقط زندانبانان هستند که در ساعات کاری می‌توانند وارد محل کارشان شده و در پایان شیفت هم از زندان خارج شوند. دادیاران، مقامات قضایی، نیروی انتظامی و وکلا در زمان‌های خاصی می‌توانند در ارتباط با ماموریت‌های محوله یا بررسی پرونده‌ی زندانیان به داخل زندان تردد داشته باشند. پدران، مادران، همسران، فرزندان، خواهران و برادران و... نیز بازه دارند، در زمان‌های خاصی با شرایط تعریف شده به ملاقات زندانی خود بروند.

زندانبان در دوران بازداشت و محکومیت تابع مقررات زندان هستند که در آیین‌نامه‌ی مقررات زندان به آن اشاره شده است. این گروه که دور از آزادی قرار داشته، تصویر روشنی از آن ندارند به راحتی نمی‌توانند محدودیت مکانی و زمانی فعلی را درک کنند، فقط آرزو می‌کنند تا از زندان بیرون بیایند، آن زمان است که زندان برای شان معنا و مفهوم پیدا می‌کند؛ در داخل زندان، افکاری نظیر این که رنگ لباسم چگونه باشد؟ خانه‌ام در کدام منطقه‌ی شهر است؟ مان خودرویم چیست، هیچ معنایی ندارد! فرد زندانی فقط و فقط به آزادی فکر می‌کند! زندان دارای محیط متفاوتی دارد و با دنیای بیرون کاملاً فرق می‌کند. زندان شهری است با دیوارهای بلند که روی آن‌ها را سیم‌های خاردار پوشانده است. در چهار گوشه‌ی زندان، جک‌هایی خود نمایی می‌کند که سربازانی مصمم با چشمان تیز بین و با اسلحه‌ی آتشین شلیک هرگونه حرکت سویی را در دو طرف دیواره زیر نظر دارند. درب ورودی بزرگ زندان که ویژه‌ی تردد خودروها است. درب کوچک دیگری دارد که به آن چسبیده است. در چکته، دریچه‌ی کوچکی در خود دارد که مخصوص رویت افراد است. زندانبانان بعد از شنیدن صدای فردی که در پشت در است، ابتدا دریچه‌ی کوچک تعبیه شده را باز کرده، بعد از آنکه اشخص را رویت و شناسایی کرده و صلاحیت ورودش به زندان تایید شد، به او اجازه‌ی ورود می‌دهند. هر کسی در هر زمانی که به زندان فکر می‌کند یا حتی از کنار آن عبور می‌کند، در مخیله‌اش، به فکر عمیقی فرو می‌رود!

انسان، قبل از ورود به زندان، ممکن است با خود فکر کند که در پشت این دیوارها چه انسان‌های خطرناکی زندگی می‌کنند؟ اما زمانی که قدم به داخل زندان می‌گذارد، متوجه خیلی چیزها می‌شود. می‌بیند، زندانی‌ها، همان آدم‌هایی هستند که چندی قبل در شهر، محله و همسایگی آنان و در کنارشان زندگی می‌کردند که از بد حادثه یا... گرفتار زندان شده‌اند، ناگهان به خود می‌آیم! قبل از آنکه این افکار مرا با خود به دور دست‌ها ببرد، به نزدیکی زندان می‌روم. با زدن زنگ درب، دریچه باز می‌شود و فقط صورت و چشمانی تیز از درون دریچه‌ی کوچک آن هویدا می‌شود. به نظر سربازی است که تا مرا می‌بیند، می‌گوید: «نرمال؟ بلافاصله خودم را معرفی می‌کنم. بعد از هماهنگی به من اجازه‌ی ورود می‌دهد. به اتفاق سربازی دیگر، به طرف دفتر مدیر زندان می‌روم. پس از طی مسافتی کوتاه در دفتر زندان با مدیر آنجا آشنا می‌شوم. بعد از احوالپرسی و پذیرایی و بیان مختصری از سببیت، توسط مدیر زندان در جریان شرح وظایفی که در زندان به عهده دارم، قرار می‌گیرم. حس می‌کنم، افکار و اندیشه‌ام با دقایقی قبل خیلی فرق کرده است. با دستور مدیر محترم زندان، یکی از کارکنان مرا به داخل بندهای زندان راهنمایی می‌کند تا کارم را شروع کنم. وقتی در محل کارم مستقر می‌شوم، بعد از دقایقی با همکاران فرهنگی آشنا می‌شوم و آنها به من خیلی کمک می‌گویند. در آنجا زندانیانی رفت و آمد می‌کردند که ابتدا فکر می‌کردم از همکاران فرهنگی هستند، ولی وقتی روی صندلی آرام می‌گرفتم، یکی از همکاران گفت، آقای الف از ما جویبار است که با اقدامات فرهنگی توانسته چند جزء قرآن را حفظ کند. در همان لحظات و اولین نگاه متوجه شدم، که افراد زندانی با ما هیچ فرقی ندارند. تنها تفاوت آنها، نوع آنها، با محکومیت‌شان است. زندانیان در اثر غفلت، حالا به طور سهو یا عمد مرتکب عمل خلاف یا جرمی شده‌اند که باید عواقب آن را هم بپذیرند. به هر حال، زندانیان به خاطر غفلت یا جرمی که مرتکب شده‌اند، بایستی مدتی را در زندان بمانند یا برای قصاص در مقابل خون به ناحق ریخته‌ی انسانی بیگناه، بیای چوبه دار بروند.

در آن شرایط و در تفکرات خودم، به این نتیجه رسیدم که زندان از آنچه به آن فکر می‌کنیم به ما خیلی نزدیک است. چرا که هر کس در زندگی غفلت کند و گرد اعمال خلاف بگردد و قدم در اماکن جرم‌زا بگذارد و یا با افراد ناخلف و... ارتباط داشته باشد، لاجرم گذرش به زندان خواهد افتد و آنچه در پرونده‌ی آخرتش ثبت می‌شود، حساب جداگانه‌ایی دارد!

مسوولان زندان قبل از ورود همکاران جدید به منظور کار در بندهای زندان که زندانیان در آنجا به سر می‌برند، یک سری راهنمایی‌ها و ارشاداتی را در دستور کار قرار داده و برای آنان بیان می‌کنند که به نظر خیلی ارزشمند است. اگر این راهنمایی‌ها انجام نشود ممکن است اثر عدم آگاهی، افراد تازه وارد هر چند که روحانی هم باشند، تحت تاثیر عواطف احساسات، فریب حرف‌های دروغین بعضی از زندانیان را بخورند؟ ارشادات مسوولان زندان کاربری است که در بین آن رهنمودها، یک جمله‌ی کلیدی و مهم توجهم را جلب می‌کند. آن این است که: «برادری که در داخل زندان به سر می‌برند، همه متهم هستند تا اینکه خلافش ثابت شود! مدیر زندان این مورد را هم یادآور می‌شود که افرادی غیر از دادیاران حق ندارند با پرونده‌ی زندانیان کاری داشته باشند چون طبق این‌نامه‌ی زندان هر فردی مسوولیت‌سازم در زندان دارد.» روحانیان در زندان می‌توانند در ابعاد گوناگون خیلی تاثیرگذار باشند. و بدین ترتیب روحانی به زندان برای زندانیان آرامش‌بخش است چون بعضی از زندانیان فردی را محرم راز خود تلقی کرده و با وی درد دل می‌کنند. در زمان اشتغال در زندان به صورت پاره‌وقت، در دبیرستانی تدریس می‌کردم که به صورت اتفاقی متوجه شدم پدران دو نفر از دانش‌آموزان به دلایلی زندانی هستند و زمانی که از مشکلات زندانی شدن پدران آن‌ها سوال کردم، یکی از دانش‌آموزان گفت: بله پدر ما در زندان است ولی عملاً خانواده‌ی ما زندانی است نه پدرم!

بنده به‌عنوان مربی تربیتی متوجه شدم، مادر یکی از دانش‌آموزان به خاطر تامين معاش فرزندان دچار مسائلی اخلاقی شده که آثار آن باعث بی‌بندوباری فرزندش شده بود. در این راستا مرد زندانی بعد از آزادی و آگاهی از موضوع، زن خود را طلاق می‌دهد! این هم یکی از آثار زیانبار کارهای خلاف و جرم‌زا است. یک لحظه غفلت، یک عمر پشیمانی را به دنبال دارد!

اولین مه‌زات فردی که زندانی می‌شود، محدودیت آمد و شد است. چرا که او دیگر نمی‌تواند به هر مکانی که دوست داشت برود. محدودیت وی تام و تمام است. شاید این را برای سخت باشد که آن را درک کنید اما بنده آن را با یک مثال ساده، به‌طور نسبتاً بی‌زحمتی می‌گویم. اگر روزی به شما بگویند که نمی‌توانید از کشور خارج شوید یا نمی‌توانید به بیرون از کشور سفر کنید، قطعاً آشفته خاطر می‌شوید. اگر به شما بگویند نمی‌توانید به کوهی ماه بروید، آن وقت معنی آزادی را درک خواهید کرد و می‌پرسید: چرا من؟ اکنون این را در نظر بگیرید که فردی حدود بیست سال به هر کار که دوست داشته رفته، و حتی از پدر و مادرش هم اجازه نگرفته ولی الان در بعضی از موارد حتی برای قضای حاجت هم باید اجازه بگیرد؟ هر چند در زندان خورد و خوراک زندانی هم ساده بوده و از این نظر دغدغه‌ایی وجود ندارد و حتی غصه‌ی پرداخت قبض آب و برق زندان و... را هم نمی‌خورد ولی خانواده‌ی زندانی که استطاعت مالی هم ندارد، با این چه سندی چون از فردای آن روز مصیبتش شروع می‌شود! خانواده‌ایی که پدر مسوولیت معاش آن‌ها را به‌عهده داشته، گرفتاریش از فردای زندانی شدن سرپرست آنان شروع می‌شود؟ به‌عنوان زندان‌ها محل تجمع خلافکاران است. هر چند عده‌ایی هم هستند که بر اثر حادثه‌ی تصادف یا عدم پرداخت نفقه و مسائل مالی مثل چک برگشتی وارد زندان می‌شوند یا متهمانی هستند که برای بار اول به زندان می‌آیند و در کنار سایر زندانیان قرار می‌گیرند، که در پاره‌ایی از موارد آثار سوی زیادی به جای می‌گذارد! به صورت واضح و آشکار می‌توانیم بگوییم که در صورت غفلت از این دسته زندانیان محیط زندان برای آن‌ها در

واقع یک مکان بد آموزی می‌شود! اگر کسی به دلایلی زندانی شود، بعد از آزادی از زندان با قبل از زندانی شدنش خیلی فرق می‌کند. البته افرادی متنبه می‌شوند اما بعضی ها هم دچار تکرار جرم می‌شوند و در نهایت، افرادی هم که سعی می‌کنند به زندگی عادی برگردند، دچار موانع زیادی می‌شوند و یکی از این مشکلات پیدا کردن کار است که متأسفانه در بیرون از زندان برای اینگونه افراد کمتر کار پیدا می‌شود چرا که دارای سوء سابقه شده‌اند. هر چند ممکن است که در پرونده آنان موضوع مهمی که خدشه‌یی به کار او وارد کند، وجود نداشته باشد ولی زمانی که افکار عمومی از این موضوع اطلاع پیدا می‌کند وی کار نداده یا او را در تنگنا قرار می‌دهد!

از آن روزی که در ۱۵ سال گذشته است. و در تمام این سالها، سولاتی متعدد ذهنم را مشغول داشته که عبارتند از:

آیا زندان به‌عنوان راه حل اصلی، جرم زدایی در اسلام است؟

آیا مکانی به‌عنوان زندان در صدر اسلام هم وجود داشته است؟

آیا اسلام برای هر جرمی مجازات زندان روا می‌داند؟

آیا قاضی می‌تواند یک زندانی را تا زمانیکه نخواهد، در زندان نگه دارد؟

وقتی که جرم مهمی ثابت شد، تا چه زمانی می‌توان وی را در زندان نگه داشت؟

آیا زندان به‌عنوان یک حکم تعزیراتی، مجازات جایگزین حبس یا خیر؟

آیا زندان می‌تواند به‌عنوان یک مجازات بازدارنده برای مجرمین جامعه باشد؟

آیا مجازات دیگری با آثار بازدارندگی بیشتر غیر از زندان بر مجرمین جامعه نار سوء کمتری

بر خانواده زندانی داشته باشد، در اسلام وجود دارد یا نه؟ با آنکه که می‌دانم زندان نیاز

جامعه است اما در تفکراتم، همیشه به دنبال جواب سولات بالا بوده‌ام.

بنابراین به دلیل مدت زمان اشتغال به کار فرهنگی در زندان، موضوع کتاب خود را با عنوان زندان چرا؟ انتخاب کرده و به بررسی موضوع فقهی و حقوقی زندان و نقش آن در حقوق کیفری ایران پرداخته ام تا قدمی در راستای زندان زدایی برداشته باشم. ان شاءالله
سید حسین رضا جوادی هرسینی

www.ketab.ir